

ELŐFIZETÉSI ÁR.
Házhoz hordva 80 fl.
Vidékre postán 1.40 k.
Egyesszám ára 2 fillér.
Megjelenik mindennap

U J KOLOZSVÁRI HIRLAP

Egy négyszögcentimetryi
hirdetési á 8 fillér. Gyáro
sok, kereskedők és iparo
sok árkedvezményben ré
szesülnek.

Apróhirdetés 60 fillér.

Nyilttéri cikkek garmond
sora után 40 fillér fizetendő.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egyetem-utca 6. szám.

Felelős szerkesztő:
CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY

Lapkiadó:
KOVÁCS IMRE.

Telefonszám 379

LEGÚJABB.

Tisza István — dolgozik.

Budapest, aug. 25. (Saját tud.)
Tisza István, volt miniszterelnök
nem tud belenyugodni a változott
viszonyokba s folyton azon mes-
terkedik, hogy valahogyan újból
felszínre kerüljön. Jól értesült for-
rásból jön ugyanis a hír, hogy
Tisza István geszti magányában
új programmon dolgozik, a
mely a kibontakozást a szabadelv-
párt teljes reaktiválása révén
tervezi.

A kilépettek értekezlete.

Budapest, aug. 25. (Saját tud.)
A szabadelvüpartból kilépett kép-
viselők szeptember hó 14-én érte-
kezletet tartanak, a melyen preci-
zizozni fogják álláspontjukat a
koalíció és a szabadelvüparttal
szemben.

A legeslegújabb program.

Budapest, aug. 25. (Saját tud.)
Ugyancsak szeptember 14-én gyűl-
nek össze értekezletre a szabad-
elvüpart képviselők is. Ezen az
értekezleten fogja bemutatni Fe-
jérváry Géza báró miniszterelnök
legeslegújabb programját, amelyen
törvénytelen kormányzását tovább
folytatni szándékozik. Politikai kör-
körben valószínűnek tartják, hogy
ezen az értekezleten újabb szakad-
ások érik a szabadelvüpartot.

Újabb kilépés a szabadelvü- partból.

Budapest, aug. 25. (Saját tud.)
Lászlóvszky Béla, a szentendrei
kerület országgyűlési képviselője
ma bejelentette a szabadelvüpartból
való kilépését. Kilépését Podma-
nicky Frigyes báróhoz intézett
hosszabb levelében indokolja, mely-
ben kilépésének okául azt hozza
fel, hogy a szabadelvüpart ilyen
súlyos helyzetben nem keresi a
kibontakozáshoz vezető utat.

Meglesz a béke.

Budapest, aug. 25. (Saját tud.)
Lambsdorf gróf orosz külügymi-
niszter úgy nyilatkozott, hogy

Oroszország semmiáron sem haj-
landó hadi kárpótlást fizetni. Ezt
a nyilatkozatot úgy tekintették,
mint Oroszország ultimátumát s
már-már azt hitték, hogy a béke-
kísérletek meghiusultak. — Ma
azonban sürgöny jelenti Pétervár-
ról, hogy a cár enged merev ma-
gataratásából s a béke valószínűleg
már legközelebb létre jön.

Mi az általános szavazati jog?

Irta: Kmetty Károly dr.
egyetemi tanár, országgyűlési képviselő.

Az általános szavazati jog körüli
eszmecsere, mely oly nagy tért
foglal el ma a politikai sajtó hasáb-
jain, tanúságot tesz arról, hogy
mennyeire nem egyformán gondol-
ják a reformot azok sem, akik ma-
gukat egyaránt az általános szava-
zati jog hívének tartják.

Tulajdonképp a szociálisták sin-
cesenek még tisztában azzal, hogy
a nők számára kapjanak már most
a férfiakéval teljesen egyenlő vá-
lasztójogot. A feminista mozgalom,
mely keletkezéskor van, erre töre-
kedik. Sőt egyik kedves képviselő-
társunk, a függetlenségi párt vezér-
embere nyíltan kijelenté, hogy ő
az általános választójogot úgy érti,
hogy a nők is birjanak szavazati
joggal.

Ime, az így gondolkozók a leg-
teljesebb nőemancipációt is sürgő-
sen, már ma megvalósítandónak
vélik. Ezzel aztán csakugyan vezet-
nének Európa államai között.

Részünkről, kik a „suffrage uni-
versel“-t csak a férfiakra értjük
és értettük mindig, azt feleljük
ezeknek a „legszelesőknek“, hogy
Isten óvja meg nemesak a hazát,
de a társadalmat, a családi életet
s főleg magukat a nőket az ő vá-
lasztójoguktól! Maradjon meg csak
az állam, a régi bölcs mondása
szerint „Himnemülegszervezettössz-
személyiség.“

Bánffy, ahogy újabb nyilatkoza-
tából látjuk, bár az általános sza-
vazati jog hive (!), de a census
nélküli szavazóknak, kik pedig va-
lószerűleg nagyobb számban len-
nének, mint a cenzussal bírók, csak
bizonyos kisebb számú választóke-
rület kreálna, illetőleg külön vá-
lasztókerületekre osztaná az orszá-
got a censusos és a census nélküli
választók számára.

Ez a módszer azt jelentené, hogy
a censusos választók arányosan
nagyobb értékű választójoggal bir-
nának, vagyis nem volna meg a

választójogok egyenlősége, a sza-
vazatok egyenlő súlya, egyenérté-
kűsége.

Ez az általános szavazati jog lé-
nyegével nem fér össze és ahol
ilyenféle rendszer van, ott nincs
is igazi, hanem csak formai általá-
nos szavazati jog.

Azt hiszem, ilyenféle reform nem
sokakat elgítene ki az országban,
mert osztályozná első és másodren-
dű polgárookra a nemzetet.

Ugyancsak leginkább bújpartirész-
ről halljuk emlegetni azt a tetsze-
tős követelményt, hogy általános
legyen azok szavazati joga, kik
szóban és írásban birják a magyar
nyelvet. A faji érzélem és a magyar
faj szeretetének magasztos szava
ily megszorítás mellett szívesen
szól; de nem így az igazságérzű-
let, nem így a jogérzet, nem így
azon tradíció, mely szerint a poli-
tikai jogokat Magyarországon a
magyar fajhoz nem kötötték soha.

Ily megszorítás egyenesen bele-
ütköznék a nemzetiségi egyenjogu-
ság évszázados elvébe; felkorbá-
csolná a nemzetiségek harcát és
mélto visszatetszést kelthetne ide-
gen népeknel. Tessék gondoskodni
arról, hogy a kötelező iskoláztatás
útján minden állampolgár elsaja-
títsa az állam nyelvét szóban és
írásban. A magyar nyelv népisko-
lai oktatásáról szóló törvényt tes-
sék szigorral végrehajtani, hogy ne
papiroson maradjon, úgy miképp
az 1867. XII. t.-c. és akkor elesik
annak szüksége, hogy a politikai
egyenjoguságon esorbát üssünk a
magyar nyelv-terjesztése legyen.

Kristóffy, aki az általános szava-
zati jogot proklamálta, szintén kö-
veteli az anyanyelven való írás, ol-
vasni tudás censusát.

Ez a census sehol sem vált be;
nem is sok okadatoltsága van. Az
irni, olvasni tudás jómódu külsőle-
ges ügyesség, amit a nat éves gyer-
mek is elsajátíthat. Ez éppen nem
garanciája és bizonyága valamely
politikai látókörenek. A régi ma-
gyarok nagyjai irni, olvasni tudás
nélkül igen bölcs törvényeket alkot-
tak. Akkor még csak a papok és
íródiákok tudtak irni. Egyébként
is roppant nehezíti a választók
nyilvántartását ilyen kellék, mert
például a választás vagy összeírás
előtt pár hó alatt tömegesen meg-
lehetne tanítani a polgárokat az
írás és olvasás minimumára. Súlyos
következmény volna az is, hogy a
mai választók jó része elesnék jo-
gától, mert irni és olvasni nem tud.

Mindenesetre bizonyos, hogy
nincs igazi általános szavazati jog,
hol ilyenekkel csak az irni, olvasni
tudók bírnak. Helytelen a politikai

jogot a kultura terjedésének esz
közévé tenni. A kulturát, az írás-
olvasást, a fennálló törvények kény-
szerű folytán ugys minden állam-
polgár el fogja sajátítani, ha a köz-
oktatási kormány megteszi köte-
lességét.

Mire való hát az a sokféle ker-
telés. Az általános szavazati jogot
kivánjuk meg minden érett koru,
erkölcsileg meg nem bélyegzett ön-
álló, közsegélyre nem szoruló férfi
állampolgár részére. Mindezek sza-
vazati joga legyen egyenlő értékű
és közvetlen.

Egy olyan kvalifikáció van esu-
pán, a mely nem ellenkezik az ál-
talános szavazati joggal; ez a kor-
minimum felemelése. Itt elmelet a
törvényhozás, de minden válas-
tóval szemben a 25—26 éves korig.
Az élet iskolája az, mely az éret-
tebb korukat a közéletre képesek-
ké teszi; fiatal, husz éves suhan-
cokat ne ruházzanak fel választó-
joggal. Az a kor, amely politikai-
lag nagykorúvá tesz, ne legyen ki-
sebb annál, amely a magánjog
nagykorúságát megadja.

Közigazgatásunk mizeriái.

— Ötven cikk. —

Irta: Calvin.

XI.

A szenny, a piszok Eldoradoja.

Közel két órai itt időzés után
szerencsésen leértünk újra a Fel-
legvári-utra. Mondhatom, nem kis
örömlünkre szolgált, hogy ismét
„levegőre“ jutottunk.

A sétatéren át sétánkba befog-
laltuk még a Kolozsvárhoz csatolt
Monostort is.

Mit szaporítsuk a szót. Ugyanaz
a türehtelen állapot van itt is, a
mit a Pata-utca városrészben ta-
láltunk. Semmivel sem különbek
a viszonyok, talán még rosszabbak.
Innen zig-zeg utcákon át az
örömtanyák Buza-utcáján keresztül
az Egyetem-utcaiba s innen a fő-
térre jutottunk vissza, kiindulásunk
pontjára.

Nem tudjuk, használtunk-e va-
lamit a köznek ezen botrányos
állapotok nyilvánosságra hozata-
lával vagy egyáltalán tetszik-e
lapunk olvasóinak, hogy mi ötven
cikket szentelünk érdekeik meg-
védésére s követeljük, hogy nem-
csak a belvárosra pazarolja a ta-
nács, karöltve a komunitással, a
város millióit, de juttasson abból
a külvárosnak is, mely egyenlő

Hol az Egy forintos áruháza? Kossuth Lajos-utca 3. sz.

(a volt Belmagyar-utca.)

A nagyérdemű vevő közönség figyelmébe ajánlom alanti olcsó árak mellett, ujonnan berendezett üzletemet, hol
mindenféle diszmu, játék, porcellán, üveg és rövidárak, konyha berendezések, fényüzési Bijoutri, bőröndök, bőrárak,
nyakkendők, kézelők és gallérok kaphatók:

Már 30 fillértől

Kossuth Lajos-utca 3. sz.

Kiváló tisztelettel
LAKATOS JÓZSEF.

terhet hordva a belvárossal. Anynyit azonban tudunk, hogy becsületessé jó munkát végeztünk s ez bennünket megnyugtát.

Igaz, hogy a polgármester urnak és tisztelt vezérkarának nem tesszik ennyi sok igazságnak a szembe mondása, de hát sajnos, a mi rebellis lapunkat ennek dacára nem lehet ezért ismét üldözöbe venni, mivel e cikksorozatban izgatást, „szenzáció-hajhászt” — mint a hogy onnan felülről beszélnek — igazán nem lehet felfedezni.

Nyugodt hangon tartva tártuk fel mindazt a szennyet, mocskot és piszkot, a melyet eltakarítani köztisztasági, közegészségi szempontokból kötelességévé tesszük a magisztrátusnak.

Ezzel befejeztük a „köztisztaság” tizenegy közleményre terjedt cikksorozatunkat és megkezdjük a „közegészség” című cikksorozatot, a melyben reá fogunk mutatni mindama mulasztásokra, a melyek a városi orvosi hivatalt terhelik.

(Folytatjuk.)

Viharos kamarai közgyűlés.

A darabant-kormányt titokban üdvözölt kolozsvári iparkamara.

A megleckézettett mameluk-elnökség.

Viharos közgyűlést tartott tegnap a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara. Az elnökség ugyanis anélkül, hogy a plénum elé vitte volna, üdvözölte a darabant-kormányt s támogatást ígért a kereskedelemügyi miniszternek. Az elnökségnek eme bejelentése órási vihart provokált. Az ellenzéki kamarai tanácsosok alaposan megleckézettették a mameluk elnökséget. A közgyűlés terolyasáru részletes tudósításunk a következő:

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara tegnap délután 4 órakor tartotta meg rendes havi közgyűlését. Elnökölt Weisz József. Jelen voltak: Tamási István, Weisz József, Ferenci Gyula, Eisenstein Manó, Kaufmann Samu, Tischler Mór, Gyalui Rozenberger Mór, Simonffi István, Hubai Károly, Grünwald Mór, Gombos Ferenc, Szilágyi Lajos, Bréda Ferenc, Müller Gyula, Baranyai János, Kun Károly. A hivatal részéről: Gámán Zsigmond kir. tan., titkár, Gámán József s. titkár, Balázs Gyula jegyző, Varga László irodavezető.

Weisz József elnök fél 5 órakor megnyitván a közgyűlést, szép beszéd keretében elparentálta József főherceget.

Ezután Gámán József s. titkár felolvassa a darabant-kormány kereskedelemügyi miniszterének leiratát, amelyben támogatást kér a kamarától. Egyben bejelenti azt is, hogy az elnökség üdvözölte a minisztert és a kért támogatást megígérte.

Még be sem fejezte a s. titkár bejelentését, már is elementáris erővel tört ki az ellenzéki oldalról a felháborodás hangos moraja.

Többen felugráltak helyeikről s szenvedelmes hangon adtak kifejezést megbotránkozásuknak az elnökség eljárása felett. Csak akkor

csillapult le egy kissé a vihar, a mikor Hirschfeld Károly szólásra jelentkezett.

Hirschfeld kuruc: magyarsággal megleckézettette az elnökséget s indítványozta, hogy a közgyűlés először is fejezze ki rosszalását az elnökség eljárása felett, amely a nemzet ellentállási harcában megcségyenítette a kolozsvári hazafias kereskedőket és iparosokat; másodsor pedig mondja ki ellentétben az elnökség feliratával, hogy megtagad minden támogatást az inparlamentáris kormánytól s kizárólag csak az országgyűléssel érntkezik.

Az indítvány rémületbe ejtette a mameluk-életet s a pro és kontra vitában a szó minden erejével küzdtek, hogy az indítvány el ne fogadtassék. Ez sikerült is, amennyiben a Tamásy indítványa győzött, melyben csak az mondatott ki, hogy nem szívesen érintkezik a kamara az inparlamentáris kormánnyal, de fontos közgazdasági érdekek kényszerítik erre. Egyben tudomásul vették az elnökség bejelentését, hogy támogatást ígért.

Az ellenzéki kamarai beltágok a döntés után hangos kiszólásokkal ott hagyták a termet s a magukra maradt mamelukok röviden letárgyalták a különben is száraz anyagát a közgyűlésnek.

Reform az ipartörvényben.

Vörös László rendelete Kolozs vármegyéhez.

A darabant-kormány kereskedelemügyi minisztere, Vörös László, egymásután adja ki rendeleteit, melyekkel meg akarja magának szerezni azt a népszerűséget, amelyet elvesztett akkor, midőn egy alkotmányellenes kormánynak lett tagja és így egyike azoknak, akik az osztrák politika érvényesülését elősegítik. Vörös László régebbi tevékenységével mindenütt nagy elismerést aratott, de mindazt leontotta avval, hogy elfogadta a kereskedelemügyi tárcát a Fejérváry hazafiatlan, törvénytelen kabinetjében.

A napokban érkezett le Kolozs vármegye alispánjához Vörös Lászlónak egy rendelete, amely egy igen fontos szocialis kérdésben hoz üdvös reformot. A munkás és munkaadó közti kihágások ügye eddig oly rosszul volt kezelve, hogy ennek tarthatatlanságát már a kereskedelemügyi miniszter is belátta. Eddig ezen kihágási ügyek oly lassu lefolyásuk voltak, hogy jogerős befejezést csak akkor nyertek, midőn már a munkás és munkaadó közti megzavart egyetértés helyreállott, tehát a további zaklatásos eljárásnak nincs is értelme. Ennek az elkerülésére hívja fel most a miniszter rendeletileg az iparhatóságokat, hogy az ilyen kihágási ügyeket soronkívül tárgyalják és a felelőzés esetén is haladéktalanul terjesszék fel az iratokat.

E fontos rendelet főbb részei így hangzanak:

Tapasztalom, hogy az ipartörvény 164. §-a alapján folyamatba

tett kihágási ügyek jogerős elintézése részben a késedelmes eljárás, részben pedig a felelőzések folytán oly hosszú időt vesz igénybe, hogy azok a büntetések, melyeket a törvény idézett szakasza kiszab, a hosszadalmas jogerős elintézése következtében nemcsak nem bírnak azzal a hatással, amely a szóban levő kihágások azonnali megtorlása esetén büntető határozmányokhoz fűződhetnek, de sokszor károsan is hatnak akkor, mikor a munkabeszüntetések békés kiegyenlítéssel befejeződvn, az annak tartama alatt folyamatba tett kikágási ügyek csak később és oly időben nyernek jogerős befejezést, midőn a munkaadók és munkások közti megzavart egyetértés már teljesen helyreállt.

Hogy ezek a káros hatások elkerülhetők legyenek, felhivom címet, hogy utasítsa a területén létező iparhatóságokat, hogy az ipartörvény 164. §-a alapján folyamatba tett kihágási ügyeket mindig soron kívül tárgyalják, felelőzés esetén a 15 napi felelőzési határidő bevárásával az iratokat azonnal terjesszék fel a másodfoku iparhatóságokhoz. A másodfoku iparhatóságok pedig szintén soron kívül bírálják el.

Iparosaink és kereskedőink válsága.

A pénzügyigazgatóság, mint főadósról.

A termésviszonyok és a kisipar és kereskedelem.

A kiegyezést követő években a törvényhozásban az az elv érvényesült, hogy a mezőgazdaságot kell mindenképen az államnak megvédelmezni, azért, mert a termésviszonyok az idő viszonyosságának vannak alávetve. A iparosokról és kereskedőkről azt tartotta az akkori törvényhozás, hogy foglalkozásuk nincsen alávetve az időjárás viszonyosságainak és a termésviszonyoknak. Ezért nem is tartotta szükségesnek, hogy róluk gondoskodják.

Ennek a hitnek téves voltát tulajdonképen magyarázni sem szükséges. Az államhatalom nagyon helyesen az aszály és rossz termések idejében a kiszáradt adóját elengedi. Sőt indokolt esetekben ingyenes vetőmaggal is segíti a birtokos osztályt. Sajnos azonban, mindez nem sokat segít a kiszáradt adókon, mert a 67-es kormányok gondoskodtak arról, hogy a nép a lelketlen adózsora folytán tönkre menjen.

A törvényhozás a földmivelőkkel szemben mindig jóakarattal viselkedett. Az államfentartó iparos és kereskedő csak fizeti a vállaira rakott hatalmaskodó terheket és eddigelé annyi eredményt sem tudott elérni, hogy ha a rossz termésviszonyok folytán adóját nem képes megfizetni, ugy azt szintugy, mint a földmivelőnek, leírják. Mert annak, aki viszonyainkkal ismerős, nem kell magyarázni, hogy ha ná lunk három termés van, vagy egy-

általában nem termett semmi, ugy az iparos és kereskedő egyszerűen becsukhatja a boltot, mert a mi népünk pénz nélkül nem vásárol.

A törvényhozásnak ezt a kis hibáját természetesen csak maga az országgyűlés orvosolhatja. — Azonban a pénzügyigazgatóság saját hatáskörében nem hogy könnyíteni igyekezne a kisiparosok és kereskedők vállaira tornyosuló óriási adóterheken, hanem éppen ellenkezőleg azt koncedáljuk, szinte öntudatlanul tönkretételükre törekszük. Csak emlékezzünk vissza az adókievítő bizottság üléseire, minden egyes esetben a pénzügyigazgatóság képviselője szinte erőszakolja az adók felemelését.

Arra bizonyára senki sem fog emlékezni, hogy a kisiparos által eladott szomorú helyzetre való tekintettel az adó leszállítását javasolta volna. A legtöbbszor megfelelbezi az adókievítő bizottság határozatait és akkor a pénzügyigazgató ur, a király tanácsosa (!) legtöbb esetben felemeli a rossz viszonyokkal küzdő kisember helyzetét.

Az iparosoknak és kereskedőknek mozgalmat kell indítaniok aziránt, miután Magyarország jelenleg par excellence földmivelő állam s így, minden a termésviszonyoktól függővé téve, hogy ilyen rossz termések idején éppen ugy, mint a földmivelőknek az adója leírassék.

Addig is, míg ez törvényhozás utján megoldható lesz, a pénzügyigazgatóság beláthatná, hogy az államnak nem az a célja, hogy a polgárokat a súlyos adókkal tönkre tegye, hanem hogy az adóalany továbbra is megmaradjon.

Megőrült kolozsvári iparosné.

Az Árpád-utca szenzációja.

Fejszével akarta magát megölni.

Egy szerencsétlen asszony ördögösi rohama zavarta fel a dél-előtt folyamán a különben csöndes Árpád-ut lakóit.

Filep István Árpád-ut 14 sz. a. lakó késes felesége a reggel, állítólag a mértéktelen alkohol élvezet folytán hirtelen megőrült.

A szerencsétlen asszony dühöngési rohamában egy nagy fejszét felragadva az udvaron, onnan behorant lakásukba s az egyik szoba ajtaját magára csukva, ott benn először mindent össze-vissza zuzott s aztán meg akarta magát ölni.

Az utca összefutott népe nem mert behatolni a szobába, hogy megfékezzék a szerencsétlent. Végre is a mentőért telefonáltak, a honnan három rendőrrel szálltak ki a mentők. De még a rendőrök is alig tudták lefogni az asszonyt.

Egyelőre bezsállították a dolgozóházba, a honnan az orvosi vizsgálat után az elmegyógyintézetbe helyezik el.

Uj cipő üzlet!

Erdélyi Fülöp Kolozsvár, cipőnagyárúháza, Wesselényi-ut 11. szám alatt

Szülők figyelmébe

ajánlom a legszebb alaku és legjobb minőségű hazai készítményű gyermek, leány és fiucipőket du-

san felszerelt raktáromat. *Czipők minden érért kaphatók.*
A n. é. közönség b. pártfogását kéri

ERDÉLYI FÜLÖP.

Egy kolozsvári leány öngyilkossága.

A bukott nő tragédiája.

Gede Boriskának marosvásárhelyi szülei, kiknek egyetlen gyermekük volt, erkölcsös jó nevelést adtak. Ugy vigyáztak reá, mint a szeme fényükre. Talán az is volt a baj, hogy a leánykát nagyon elzárták a világtól s az nem ismerve annak romlottságát — elbukott.

Jött egy fiatal ember, aki külső előnyeivel megnyerte a naiv leányka szívét s egy napon ábrándozó lelkülete elbukatta.

Bukása becsületes jó édes atyját és szerető anyját sirba döntötte. Nem tudták elviselni gyermekük szegénységét.

A szép leányka, hogy független lett, értékesítette vagyonkáját s bekerült ide az erkölcsstelség fertőjébe, Kolozsvárra. Itt csakhamar feltűnt a kávéházak kasszáiban s az élvhajászok úgy adták kézről-kézre egymásnak a szép Boriskát.

A zivataros élet azonban eltüntette arcáról az ifjúság rózsáit s Boriska lekerült az elsőrangú kávéházak kasszáiból. A külvárosi le-bujokban tűnt fel újra egy kis időre, aztán a teljesen elbukott nők sorsára jutott: az utcán kereste s árulta a mulékony szerelemet.

Ezt az utóbbi életet azonban ugy látszik megutálta s tegnap befejezte tragédiáját. Radák-utca 4. szám alatti lakásán megivott egy félliter marólugot. A mérgeborzalmasan összeeggette belső szerveit, úgy, hogy már a kivonult mentők nem tudtak rajta segíteni — meghalt.

A tragikus véget ért szegény bukott leányt beszállították a bonctani intézetbe. Holnapután temetik el a város költségén.

Halálba menekült az alkoholmérgezés elől.

Öngyilkos kolozsvári munkás

A Hója-erdő titkai.

Bogdánffy Ernő joghallgató tegnapelőtt este jelentést tett a rendőrségen, hogy a Hója-erdőben járván, egy faágra felakasztott embert talált.

A rendőrségi ügyeletes tisztviselő nyomban kiszállt dr. Pataky városi tiszt orvossal a helyszínére és ott tényleg reá is találtak egy munkás kinézésű ember holttestére.

A zsebében megtalált több levélből s irásokból megállapították, hogy az öngyilkos Varga Károly munkás, nős és családos. Egyik levelében azt hozza fel öngyilkossága okául, hogy az utóbbi időben nagyon neki adta magát a pálinkaivásnak s e feletti bánatában vált meg az élettől.

A rendőrség beszállította a holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe s Vasut-utca 2. sz. a. lakó családját értesítették a szerencsétlen ember tragikus végéről.

Ez az öngyilkosság tegnapelőtt történt s a rendőrségnek már az esti órákban tudomása volt róla és dacára ennek, a rendőrségi sajtóiroda mélyszélesen hallgatott róla. Egyik reggel megjelenő laptársunk „barátság” révén az inspekciónak fogalmazótól nyert információ alap-

ján mégis megírta az esetet. Hát nekünk az a véleményünk, hogy a rendőri sajtóirodának nem lehetnek fentartott szenzációi. Az inspekciónak kötelessége a rendőrség híreit leadni az összes helyi lapoknak s nem szabad kivételeket csinálnia.

Reméljük, hogy a főkapitány ur ezt a barátságos kivételes hírszolgálatát beszünteti. Mert csak nem fog talán ahhoz is protekció kelleni, hogy megtudjuk ki lopott, ki rugott be a városban. Reméljük!

HIREK.

— **Uj regényünk. Lapunk vasárnapi számában egy nagyon érdekes, szenzációs fordulatokban gazdag bűnügyi regény közlését kezdjük meg. A melyből megszakítás nélkül mindennap egy hasábnyi folytatást fogunk leadni.**

— **Az Erdélyi Kárpát-Egyesület közgyűlése.** Az Erdélyi Kárpát-Egyesületnek holnap Réven a Zichy-cseppkőbarlang felavatásával kapcsolatosan tartandó közgyűlése iránt a közönség széles rétegében nyilvánult meg az érdeklődés. Csak Kolozsvárról mintegy százan jelentették be részvételüket az E. K. E. főtitkári hivatalában; azonkívül még számosan utaznak el Révre Nagyváradról s Erdély több városából. A közgyűlés előkészítési munkálatai már befejezést nyertek. Kovács Géza főtitkár, a ki tegnapelőtt Réven időzött, hogy a nagyszámú résztvevők ellátása és minél kényelmesebb elhelyezése iránt a szükséges intézkedéseket megtegye, a tegnapi nap folyamán hazaérkezett. A közgyűlésre és az ezzel kapcsolatos felavatási ünnepélyre való jelentkezéseket már lezárták. Az újabbban jelentkezők között vannak: dr. Török Imre tiszt. városi főorvos, dr. Albert Dénes és neje, dr. Pataky Jenő és neje, Hegyesy Vilmos, a „Nemzeti Hirlap” felelős szerkesztője és neje, Salamon Antal városi tanácsos, dr. Márki Sándor egyetemi tanár, Csokonai Vitéz Mihály, a „Kolozsvári Hirlap” felelős szerkesztője, Müller Menyhért, a „Kolozsvári Friss Ujság” segédszerkesztője, báró Mannsberg Sándor, gróf Kornis Károly, Kopár Gerő kórházi gondnok stb. Részt vesznek még a közgyűlésen Markó Miklós, a „Magyarország” belmunkatársa, Dénes Béla aradi hirlapíró, Lészay Ferenc gorbói földbirtokos, Nagyváradról többen száznál és Herczeg Jenő, az „Ujság” felelős szerkesztője.

— **Beiratások a róm. kath. elemi iskolákban.** A kolozsvári róm. kath. egyházközség képviselő testülete választmányának 1905. aug. 23-án tartott üléséből kifolyólag határozatba ment, hogy a kath. elemi iskolákban a gyermekek beiratása és fölvétele az 1905—1906.

tanévre szeptember 1-től 5 éig bezárolag tart. Az ünnepélyes „Veni Sancte” 8-án, a tanítás 9-én veszi kezdetét. Dr. Kászonyi Alajos helybános, iskolaszéki elnök felkéri önnélfogva a szülőket, hogy gyermekeiket, vagy gyámoltjaikat a jelzett időben annyival is inkább sziveskedjenek beírni, mivel a későbbi beiratások a tanítást zavarják. A beiratásokra nézve tájékoztatást és utbaigazítást a tisztelt szülők az illető iskolák vezető tanerőitől nyerhetnek.

— **Kitüntetett kolozsvári iparosok.** A magyarországi cipészek nemrégiben tartották meg munkakiállítással kapcsolatos kongresszusukat Budapesten. A kongresszuson képviseltették magukat a kolozsvári cipész-iparosok is és többen részt vettek a cipész-kiállításon. A kolozsvári iparosok munkája a szakértő bíráló bizottság véleménye szerint elsőrendű. Aranyéremmel tüntették ki Matutsek Józsefet, Péter Ferencet és Kovács Mátyást. Ezüstéremmel tüntették ki izléses és tartós munkájával Porst Márton cipész.

— **Makkai bá' kerülete.** Az ákosfalvai választás egyik epilógosa tegnap folyt le a marosvásárhelyi kir. törvényszék büntető tanácsa előtt. Az eset, mely a törvényszéket foglalkoztatta, Somosd községben történt. A választás napján Sebestyén Ferenc és 22 társa a község utcáján csoportosulva, megakadályozta azokat, akik a szabadelvű párti Rozsnyaira akartak szavazni, a szavazásban. Nagy Ferencnek lehúzták a kerítését, Dóczy Mártonnak az udvarába öntöttek be, a Rozsnyai zászlóját összetépték s oly erőszakoskodást fejtettek ki, hogy 12 választó nem mert elmenni szavazni. Ez a vád. Délelőtt a vádlottak kihallgatása folyt, akik valamennyien tagadásban voltak. A tanúk sem bizonyítottak semmit, így aztán a kir. ügyész az összes vádlottakkal szemben elejtette a vádat.

— **A munka áldozata.** Fülöp Károly 15 éves lakatosinas tegnap munkaközben a furrógéphez ért, mely teljesen szétzúzta balkarját. A szerencsétlenül járt fiut a mentők beszállították a Karolina-kórházba.

— **Rónai mulatóban ma lép fel Peterdy paraszt komikus.**

SZÍNHÁZ — MŰVESZET.

Szombat: Tavaszi. (Sárossy Paula föllépése betegsége után.)
Vasárnap d. u.: Hinkó. (Félhelyárral.)
Vasárnap este: Fecskefészek.

Fecskefészek. Ezt a szép zenéjű és elmés szövegű daljátékot, mely a Sárosi Paula betegsége miatt hosszabb időre lekerült a műsorról, vasárnap estére újra műsorra tűzte az igazgatóság. A nyári színházban ez lesz a „Fecskefészek” első előadása.

Ghetto. Serényen folynak a próbák a színház legközelebbi drámai újdonságából, a „Ghetto”-ból. A darab iránt már most is nagy érdeklődés nyilvánul a közönség körében. A színészek fokozott ambi-

cióval készülnek rá, mert mindenkinek igen hálás feladata jutott az új darabban. A „Ghetto” bemutató előadását keddre tűzte ki az igazgatóság.

Apró hirdetések.

Fiatal uri leány, ki a német nyelvet is tökéletesen bírja, jobb családnál nevelőnői vagy ennek megfelelő állást keres. Cim a kiadóhivatalban.

Egy intelligens, szerény igényű leány, ki a német nyelvet is tökéletesen bírja ajánkozik üzletbe esetleg cukrázdába elárúsítónőnek. Cim a kiadóhivatalban.

Egy tanuló teljes ellátásba, esetleg privát tanítással felvétetik. Karolina-tér 5. sz.

Friss kitünő házi zsir több mennyiségben kapható! Kőváry-telep, Gépész-utca 12. sz. alatt.

NYILTTÉR.

Legjobb minőségű szemüvegek, ocsipetők, színházi látósövek, zsebkések, konvhakések, ollók, borotvák, revolverek, párbaj-fegyverek, vivőeszközök bámulatos olcsó árban kaphatók Kun Mátyás műköszörüs, késes, kardműves és látyszerész üzletében, Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 2. Javítások, köszörülések és nickelezések kifogástalanul eszközöltetnek.

Rónai - Mulató

(Biazini szálloda)

Cerő József, művezető. Rónai János, tulajdonos.

Ma és mindennap a következő attrakciók vendégjátéka:

Brothe's Köchly

kézakrobaták.

Egy szenzációs jelenet.

UJ! 2 nő. UJ!

Nelly és Nell

Meztlábas Cake-Walke táncosnők.

Margitai Margit

chansonette.

Csigás Aranka couplé énekesnő.

A Gerő-pár új énekkel.

Zsoltoványi J. Jenő humorista.

Djelma Nana ének és táncosnő.

Józi és Józika

új átváltozó számmal.

Petterdy

paraszt komikus.

Belépti-díj 1 korona.

Kezdet 8 órakor. Pontos kiszolgálás

FIUK,

LEÁNYOK

NŐK ÉS

FÉRFIAK

lapelárusításra jó fizetés mellett rögön felvétetnek. Jelentkezni lehet a kiadóhivatalban.

Egy több oldalról ismételt óhajtásnak kívánunk megfelelni, midőn arra határoztuk el magunkat, hogy a rég bevezetett 6 decis üvegeink mellett egy valamivel kisebb üveget töltünk és hozunk forgalomba. A nagyérdemű közönségnek rendelkezésére áll a 4¹/₂ decis palackokban töltött **valódi kőbányai Márciusi sörünk**, melynek kitűnő minősége a legkényesebb izlést is kielégíti

FIGYELEM!

Naponta friss töltésű

valódi kőbányai „MÁRCIUSI SÖR“

1 palack 14 kr. = 28 fillér, 10 palack vételnél 13 kr. = 26 fillér

Kapható minden fűszer-, csemege- és kiskereskedésben.
Első Magyar Részvény-Söröződe Kőbánya
főraktára Kolozsvárt.

Kitűnő minőségű és a legmagasabb szilárdsága Portland-Cementet ajánl olcsó árban a

Brassói Portland Cement-Gyár

BRASSÓBAN.

Kolozsvárt kapható: Csiki Imre Deák Ferenc-utca 39., Segesváry és Társa, uraknál.

Órajavitó

műhely.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a **Széchenyi téren** Bréver-féle házban egy**új órajavitó műhelyt nyitottam.**

Elvállalom mindennemű zseb- és falórák legkényesebb munkáit, azok pontos javítását 3 évi jótállás mellett.

Minden törekvésemet oda fogom irányítani, hogy a n. é. közönség kívánságainak minden tekintetben megfeleljek, s így az állandó bizalmat megnyerjem. — Tanintézetek, hivataloknak és testületeknek 10% engedmény. A n. é. közönség kegyes pártfogását kéri **Müller Győző** óras.

A Nagy-Baári kályha-gyárban (Nagy-Baáron, Hunyadm.) azonnali fel-

vétetelre

két

kályhás-segéd

kerestetik,

kik formázni es rakni tudnak. A segédek szabad lakást is kapnak. Ajánlkozók forduljanak **Lazaroi János** kereskedőhöz **Szászváros**.Naftalin,
Rovarper,
Kék gálicz,
Frische-féle fény-lack
és parkett-máz.Naponta
friss kefir
kapható**Burger Frigyes**gyógyáru és illatszer
üzletében, **Kolozsvárt.**

68

Wesselényi szálloda**Elite Nyári-Mulató.**

Augusztusi új műsor. 115

Uj tagok. Uj bohózatok.

1.—3. Zene-nyitány. Zongorán előadja: **Komáromi Ákos** karnagy.
4. **Jeney Annus** fiatal chasonette.
5. **Bodrogi László** grotesk-komikus.
6. **Blausch Ella** chasonette. 7. **Komáromy Vilmos** paraszt humorista.
8. **Körössy Zsófi** brawour énekesnő.
9. **Szilágyi Elemér** nőimitátor. 10. **Egy mulatató bohózat.**

10 perc szünet. (Zene.)

11. **Dory Gizi** chasonette. 12. **Zsoldos Gizella** operette énekesnő.
13. **Bodrogi Rezső** szalon humorista.
14. **Andrássy Franciska** olasz és magyar énekesnő. 15. **Rienozy Mariska** excentrik-énekesnő (mint vendég). 16. **A kolduló barát**, vig magánjáték. 17. **Kaczér Erzsé** jelmez soubrette (mágnás shansonette). 18. **Orosz—lengyel jux-duette** (Ivanofski). 19. **Mulatató bohózat.** 20. Zárinduló.Váradi Mariska a varieték legjobb és legszébb hangu magyar csalogány. **Makkay Margit** női bariton, népszimű énekesnő. **Grünau Marci** salon humorista. **Ujvári Lajos** dalkomikus, mint ujonnan szerződött tagok.Előleges jelentés. Szeptember hó 1-én, pénteken **Lengyel József** veterán magyar színész és volt színigazgató művezető jutalmára ujonnan szerződött tagok felléptével nagy dísz-előadást rendez a társulat.

Kegyes pártfogásért esedezik tisztelettel

Lengyel József,
műv.-igazgató.
Manás József,
tulajdonos.
Belépődíj 60 fill. Páholyasztal 1 kor.
Kezdeté fél 9-kor.**Uj vegyészeti
ruhatisztító és
kelmfestő intézet**
Kolozsvárt, Kornis-utca sarkon
(Feszl-szállodával szemben.)

Elvállalok minden e szakmába vágó festészetet intézetemben. A ruhák vegyileg lesznek tisztítva és nem mosva. Ruhatisztításra havi bérletet is elfogadok.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközök jutányos árban.

Tisztelettel

KOHN N. EMIL**Kerékpár és varrógép**(Vashid mellett.) **nagy raktár.** (Babos-palota.)

Az összes bel- és külföldi kerékpárok kaphatók raktáron részletfizetésre is.

Mechanikai javító-műhely.

Elvállalunk emalírozást, nickelozást, írógép-javítást és új kerékpárok méret szerinti készítését. Varrógépeinkért 10 évi jótállást vállalunk.

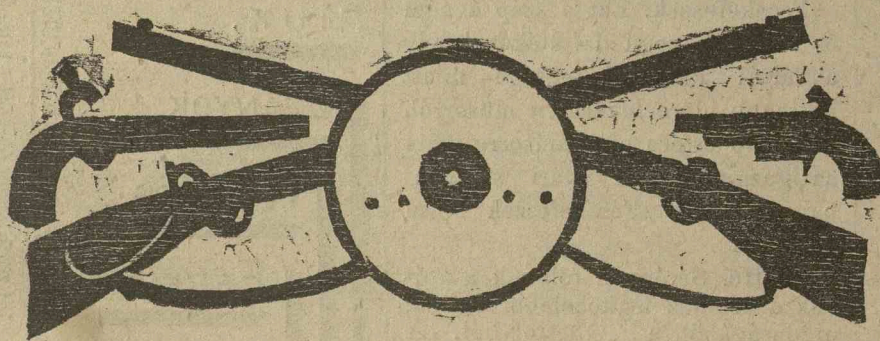
Ügynökök kerestetnek! 97

FINKLER és TÁRSA, Kolozsvár.**Ferdinánd-nyomda****Kolozsvár,**

Tivoli-utca 3. (Bánffy-palota.)

Elvállal: napi és heti-
lapok, folyóiratok,
könyvek, kisebb és nagyobb nyomdai munkák izléses, gyors és pontos kiállítását.

Telefon 261.

jótállás mellett kaphatók. Mindennemű fegyver, revolver te és flóbertekhez nagy választékban. — Vidéki merendelések gyorsan kljesitetnek. — nyosabb ára mellett.

Osváth Pál**púskaműves**fegyver és vadászati cikkek raktára.
Kolozsvár, Deák Ferenc-u. 21.

Kész elől és hátultöltő vadász-fegyverek, revolverek és pisztolyok, flóbert-fegyverek 6—9—14 my. nagyságban a legolcsóbban való töltények és egyéb kellékek ávitások becserélések a legjutá-

Ny. Ferdinánd-nyomda Kolozsvárt, Tivoli-utca 3. (Bánffy-palota.)